

0401E272

Candidate's Seat No : _____

M.A. Sem.-3 Examination

506

Urdu

January 2021

[Max. Marks : 50

Time : 2-00 Hours]

نوٹ: مندرجہ ذیل میں سے کسی بھی دو عنوان پر تفصیلی مضمون نویسی کیجئے۔ ہر کس بائیں جانب درج ہیں۔ سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچہ میں تحریر کریں۔

- سوال : ۱ آزادی کے بعد اردو افسانے کے فروغ، نشوونما اور اس کے مسائل پر بحث کیجئے۔ ۲۵
- سوال : ۲ اردو ادب پر ترقی پسند تحریک کے اثرات کا سیر حاصل جائزہ لیجئے۔ ۲۵
- سوال : ۳ طنز و مزاح کیا ہے؟ اس کے فن پر بحث کرتے ہوئے اہمیت اور ضرورت پر اپنے خیالات کا اظہار کیجئے۔ ۲۵
- سوال : ۴ سر سید احمد خاں ک علی گڑھ تحریک اور ان کے ذریعے سماجی مسائل پر لئے گئے اقدامات کا احاطہ کیجئے۔ ۲۵
- سوال : ۵ اردو ادب میں فن تذکرہ نگاری کے آغاز اور ارتقاء پر تفصیلی روشنی ڈالئے۔ ۲۵

---پایان---

1/32

0401E273

Candidate's Seat No : _____

M.A. Sem.-3 Examination

506

Philosophy

January 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષય પર નિબંધ લખો :

૧. વૈશેષિકો અનુસાર ભૌતિક પદાર્થો
૨. ન્યાય-વૈશેષિકોનો અભાવ અંગેનો ખ્યાલ
૩. દૈવી અને આસુરી સંપત્તિ
૪. પ્રતીત્યસમુત્પાદવાદ
૫. હેગલની દ્વંદ્વાત્મક પદ્ધતિ

English Version

Instruction : Each question carry equal marks.

Write essays on **Any Two** of the following :

1. Physical substances according to Vaisheshika
  2. The concept of Non-existence according to Nyaya-Vaisheshika
  3. Daivi and Asiri Sampatti
  4. Pratityasamutpadavada
  5. Dialectical Method of Hegal
-

સૂચનાઓ

૧. વિભાગ - ૧ ના બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

વિભાગ - ૧

કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો

પ્રશ્ન: ૧ : ભારતમાં લેખનકલાની પ્રાચીનતા	૨૫
પ્રશ્ન: ૨ : પશ્ચિમી ક્ષત્રપોના સિક્કાઓનું ઐતિહાસિક મહત્વ	૨૫
પ્રશ્ન: ૩ : લિંગનું મૂર્તિ વિધાન	૨૫
પ્રશ્ન: ૪ : ભારતીય ચિત્રકલાના ષડઅંગો	૨૫
પ્રશ્ન: ૫ : ભારતીય તંતુ અને ચર્મ વાદ્યો	૨૫

Instructions

All Questions marks are equal in Section - I

Attempt any TWO Questions

Q : 1 : Antiquity of art of writing in India	25
Q : 2 : Historical importance of the coins of Western Kshatrapas	25
Q : 3 : Iconography of Linga	25
Q : 4 : The Shadangas of Indian Paintings	25
Q : 5 : Indian Charm and String Instruments	25

1/92

0401E275

Candidate's Seat No : _____

M.A. Sem.-3 Examination

506

Political Science

January 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

Note: All questions carry equal marks.

નોંધ : અંધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

નીચેના માંથી કોઇપણ બે વિશે નિબંધ લખો.

25*2=50

1. મૂળભૂત અધિકારો વિશે વિગતે નોંધ લખો.
2. એમ. એન રોયના રાજકીય વિચારો ચર્ચો.
3. આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાની અસરકારકતા ચર્ચો.
4. કલ્યાણ રાજ્યનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
5. સ્વતંત્રતા વિશે નિબંધ લખો.

Write an essay on any two of the following

1. Write a detail note on Fundamental Rights.
2. Discuss the political ideas of M.N. Roy.
3. Discuss the impact of International Law.
4. Clarify the concept of welfare state.
5. Write an essay on Liberty.

M.A. Sem.-3 (External) Examination

506- Sanskrit

January 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

એમ.એ. (સંસ્કૃત) સેમ ૩ કોર્સ ૫૦૬ (એક્સટર્નલ છાત્રો માટે)

સૂચના - (૧) ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

પ્રશ્ન - ૧. કાદમ્બરીનું કથાવસ્તુ સંક્ષેપમાં આલેખો.

પ્રશ્ન - ૨. ઋગ્વેદના સાયણ અને દયાનંદનું વેદભાષ્યનું સામ્ય વૈષમ્ય ચર્ચો.

પ્રશ્ન - ૩. અમરકોષના નાનાર્થવર્ગના વિષયવસ્તુગ્રથનનો પરિચય કરાવો.

પ્રશ્ન - ૪. ઉપપદ વિભક્તિનો પરિચય કરાવી, સંસ્કૃતવાક્યમાં તેમનો પ્રયોગ કરી બતાવો.

પ્રશ્ન - ૫. મત્સ્યપુરાણના આધારે સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિકથા વર્ણવો.

પ્રશ્ન - ૬. પાણિનીય વ્યાકરણ પરમ્પરાને અનુસરી શબ્દનું સ્વરૂપ ચર્ચો.

પ્રશ્ન - ૭. ભાગવત પુરાણના દશમા સ્કન્ધના આધારે શ્રીકૃષ્ણની વધલીલાઓ આલેખો.

પ્રશ્ન - ૮. વિષ્ણુપુરાણનાં આખ્યાનો ઉપર વિગતે નોંધ લખો.

किन्हीं दो निबंध पर विस्तार से लिखिए।

- 1 गुजरात में लिखा हिंदी साहित्य: दशा एवं दिशा
  - 2 काव्य में लोकमंगल की अवधारणा
  - 3 काव्यबिम्ब एवं काव्यालंकार
  - 4 दृश्य-श्राव्य माध्यमों का महत्व
  - 5 दलित सौन्दर्यशास्त्र बनाम मुख्यधारा का सौन्दर्यशास्त्र
  - 6 हिन्दी का महिला लेखन
-

3/17

0401E276

Candidate's Seat No : _____

M.A. Sem.-3 Examination

506- Prakrit

(Apabhramsha Text-2)

January 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

प्र. 1 अन्वये करो.

14

1-संकरिसणु रामु णामु णिमिउ वलएव हलाउहु अवरु किउ।

वहुसत-सयइं हक्कारियइं सयुरी पुरुवरे पइसारियइ।

वसुएउ णराहिउ संचरइ धणुवय-गुरुवएसु करइ।

अच्छइ सय-सीसालंकरिउ सुपसिद्धु हूउ परमाइरिउ।

2-कालिंदिसेण जरसंध सुय पक्षणइ सुसियाणण सुठिय क्षुय।

जो अज्जु णाह किउ सोहलउ तँ अहु उप्पाइउ कलमलउ।

णं मत्थए जलणु जलंतु थिउ अइमुत्तएण आएसु किउ।

वसुदेवहो दइयहे देवइहे जो गदणु होसइ खलमइहे।

प्र. 2 अन्वये करो.

14

1-धणवण-जोव्वणइतियह जत्तु सत्त सयइं कुलउतियहं।

सो किं ण देइ सयवार वरु हयदइवहे अहु उज्जउ उयइ।

एक्कु वि लहु अण्णु वि सुय रहिय वरि लइय दिक्ख जिणवर कहिय।

तो गयइं वे वि उज्जाणवणु अइमुत्त-महारिसि जहिं सवणु।

2-सिद्धउ देवयाउ तहिं अवसरे देइ आएसु भणति खणंतरे।

वासुरव-वलएव मुएप्पिणु दिज्जइ अवरु कवणु वधेप्पिणु।

उग्गमेणु किं पलयहो णिज्जउ किं समसुती पुरे पाडिज्जउ।

P.T.O

वृच्छइ जइवरेण एत्थंतरे एउ करिज्जहु अण्णभवंतरे।

प्र. 3 अनुवाह करो.

14

1-युरु दिणयरु गुरु हिमकिरणु गुरु दीवउ गुरु देउ।

अप्पहो परहो परप्परहो जो दरिसावइ भेउ।।

अप्पायत्तउ जं जे सुहु तेण जे करे संतोसु।

परसुहु वढ चिंतताहुं हियए ण फिट्टइ सोसु।

2-जो सुणि छंडेवि विसय-सुहु पुणु अहिलासु करेइ।

लुंघणु सोसणु सो सहइ पुणु संसारु भमेइ।।

विसय-सुहा दुइ दिवहडा पुणु दुक्खहं परिवाडि।

अुल्लउ जीव म वाहे तुहुं अप्पा-खंधि कुहाडि।।

प्र. 4 अनुवाह करो.

14

1-ण वि तुहुं पंडितु मुखु ण वि ण वि ईसरु ण वि जीसु।

ण वि गुरु कोइ वि सीसु ण वि सव्वइं कम्मविसेसु।।

ण वि तुहुं कारणु कज्जु ण वि ण वि सामित ण वि भिच्चु।

सूरउ कायरु जीव ण वि ण वि उतसु ण वि णिच्चु।।

2-अप्पा मिल्लेवि णाणमउ अवरु परायउ भाउ।

सो छंडेविणु जीव तुहुं झावहि सुद्ध-सहाउ।।

वध्ण-विहूणउ णाणमउ जो भावइ सब्भाउ।

संतु पिरंजणु सो जि सिउ तहि किज्जइ अणुराउ।।

प्र. 5 अरेट्ठनेमिचरिउ नां विषयवस्तुनी यथा करो.

14

प्र. 6 दोहापाहुड मां आपेली नैतिक शिक्षानी यथा करो.

14

પ્ર. 7 નીચેના શબ્દો સમજાવો.

14

વલણ, વસુદેવ, જરસંઘ, જિણવર, ઉગ્ગસેણ, અદ્ભુતમહરિસિ, સિદ્ધતા

પ્ર. 8 રૂપ ઓળખાવો.

14

પરહુ, દુહ, છંડેવિણુ, ભાવહ, હિયણ, દેડ, કાયરુ

વિભાગ 2

પ્ર. 9 ગમે તે આઠ પ્રશ્નોનો જવાબ આપો.

8

1-અરિષ્ટનેમિ ચરિઉનાં કર્તા કોણ છે.

2-પાહુડ એટલે શું.

3-અરિષ્ટનેમિ પાત્રનો પરિચય આપો.

4-કંસ કોણ હતો.

5-સંધિ એટલે શું.

6-ધત્તા એટલે શું.

7-ચરિત્ર કેમ કહેવાય છે.

8-લિંગગ્રહણ એટલે શું.

9-દોહા નામ કેમ પડ્યું.

10-વધ્પુડ એટલે શું.

11-વિદાયસુખની બાબતમાં જિનવર શું કહે છે. 12-પરલોક શાનાથી મળે છે.

13-વિદાયસુખ કેટલા દિવસનું હોય છે.

14-શાનાં કારણે જીવ સુખને દુખ કરી નાખે છે.

સમાજશાસ્ત્ર

MA Sem-3 પરીક્ષા-૨૦૨૦

Soc-૫૦૬ EA - વ્યક્તિગત પ્રોજેક્ટ Individual Project

સમય-૧ કલાક

માર્ક્સ -૩૦

Time-1 Hour

Mark-30

	નીચેનામાંથી કોઈ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આપો. બધા પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે. Answer any two of the following All questions carry equal marks.	કુલ ગુણ-૩૦
પ્રશ્ન-૧	માહિતીના પ્રકારો જણાવો. State types of data collection	
પ્રશ્ન-૨	તમારા પ્રોજેક્ટના હેતુઓ અને મુખ્ય મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. Discuss objectives and main points of your project	
પ્રશ્ન-૩	સંશોધન અહેવાલ લેખનના તબક્કાઓ જણાવો. State stages of report writing of research	
પ્રશ્ન-૪	તમારા પ્રોજેક્ટના અનુભવો અને મહત્વ લખો Write experience and importance of your project	
પ્રશ્ન-૫	કોરોનાની સમાજ પરની અસરો વર્ણવો. Describe impact of corona on society	